

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΝΙΚΟΥ ΒΑΪΔΑΚΗ xi

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ xiii

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 1

Συμπεριφορικές απόψεις 1

Τα γενικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ατόμων
με σεξουαλική παραπτωματικότητα 3

Το βιολογικό υπόβαθρο των ατόμων
με σεξουαλική παραπτωματικότητα 6

1. ΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΡΟΦΕΣ 9

Συμπεριφορικές απόψεις 9

Φεμινιστικές απόψεις 10

Βιολογικές θεωρίες 11

Ψυχοδυναμικές απόψεις 12

Κοινωνιο-γνωσιακές απόψεις 12

Κοινωνιο-βιολογικές απόψεις 14

Εξελικτική θεωρία 15

Ναρκισσιστική θεωρία 17

Θεωρία της αντίδρασης 17

2. ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ 19

Έναντι γυναικών 19

Έναντι ανδρών 21

Στα πλαίσια του γάμου 22

Στον χώρο της εργασίας 22

Σε συνθήκες πολέμου 23

Στον στρατό 23

Στη φυλακή 24

Στα πλαίσια εμπορίας ανθρώπων (trafficking)	25
Στα πλαίσια πορνείας	26
Στα πλαίσια διαδικτυακής πορνείας	26
Έναντι ατόμων με νοητική υστέρηση	27
Έναντι ηλικιωμένων	27
Με δράστη τη γυναίκα	28
Επιπτώσεις	30
3. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ Ή ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΕΘΙΣΜΟΣ	33
Ο κύκλος της εξαρτητικής σεξουαλικής συμπεριφοράς	33
Ερευνητικά δεδομένα	36
Θεωρητικά μοντέλα	38
Γυναίκες με σεξουαλική εξάρτηση	39
Κλινική εικόνα γυναικών με σεξουαλική εξάρτηση	40
Πορνογραφία και διαδίκτυο	42
4. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ	47
Εισαγωγή	47
Το προφίλ των ατόμων που κακοποιούν σεξουαλικά τα παιδιά στον ελλαδικό χώρο	48
Πορνεία παιδιών	52
Σεξουαλικός τουρισμός	55
Πώληση ανηλίκων κοριτσιών με σκοπό τον γάμο	56
Παιδική πορνογραφία και διαδίκτυο	57
Πρόληψη σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών	61
5. ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ	65
Επιδημιολογία	65
Ορισμός	66
Αιτιολογία	66
Τύποι Αιμομιξίας	67
Αιμομιξία μεταξύ πατέρα και κόρης	67
Αιμομιξία μεταξύ αδελφών	69
Αιμομιξία μεταξύ μητέρας και γιου	69

Εκτίμηση	70
Ψυχολογικές συνέπειες της αιμομιξίας	71
Οικογένειες υψηλού κινδύνου	71
Ψυχολογικές διαδικασίες - Τριγωνοποίηση	72
Θεραπευτική αντιμετώπιση	72
6. ΠΑΡΑΦΙΛΙΚΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	75
Εισαγωγή	75
Κλινική ταξινόμηση παραφιλικών διαταραχών	75
Είναι οι παραφιλίες ασθένειες;	76
Οι παραφιλίες είναι παράνομες;	76
Περιλαμβάνονται στη γκάμα του σεξ;	76
Μπορεί οι παραφιλίες να μην έχουν σχέση με το σεξ;	76
Έχουν οι παραφιλίες σχέση με τον σεξουαλικό εθισμό;	76
Αν οι παραφιλίες είναι ασθένειες, θεραπεύονται;	76
Αν είναι χρόνιες και αθεράπευτες ασθένειες, τότε γιατί να θεραπευτούν;	76
Παραφιλίες (Paraphilia), DSM 5	77
Παραφιλικές Διαταραχές (Paraphilic Disorders), DSM 5	77
Τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά των σεξουαλικών δραστών	78
Παράμετροι που διερευνώνται	78
Συννοσηρότητα παραφιλικών ατόμων	79
Επιδειξιμανείς;	79
Επιδειξιμανία (Exhibitionism)	79
Διαταραχή Επιδειξιμανίας (Κριτήρια DSM 5)	79
Φετιχισμός (Fetishism)	81
Διαταραχή Φετιχισμού (Κριτήρια DSM 5)	81
Εφαψιμανία (Frotteurism)	82
Διαγνωστικά κριτήρια (Κριτήρια DSM 5)	82
Παιδοφιλία (Pedophilia)	83
Σεξουαλικός σαδισμός (Sexual sadism)	85
Διαταραχή Σεξουαλικού Σαδισμού (Κριτήρια DSM 5)	85
Σεξουαλικός Μαζοχισμός (Sexual Masochism)	87
Διαταραχή Σεξουαλικού Μαζοχισμού (Κριτήρια DSM 5)	87

Παρενδυσιακός φετιχισμός (Transvestic fetishism)	90
Διαταραχή Μετενδυματικού Φετιχισμού (Κριτήρια DSM 5)	90
Ηδονοβλεψία (Voyeurism)	91
Διαταραχή Ηδονοβλεψίας (Κριτήρια DSM 5)	91
Παραφιλία μη προσδιοριζόμενη αλλιώς (ΜΠΑ) – (paraphilia not otherwise specified (NOS))	92
Παραφιλία μη προσδιοριζόμενη αλλιώς (Κριτήρια DSM 5)	92
Ζωοφιλία (Zoophilia)	93
Κλυσμαφιλία (Klismaphilia)	93
Τηλεφωνική σκατοφιλία (Telephone scatophilia)	93
Υποξυφιλία (Hydroxyphilia)	94
7. ΨΥΧΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	95
Προδιαθεσικοί παράγοντες	95
Προσχεδιασμός της διάπραξης βιασμού	96
Χαρακτηριστικά του θύματος και φύση της διάπραξης	96
Συναισθηματικοί παράγοντες και κίνητρο	97
Οι διαστάσεις επιθετικότητας και παρορμητικότητας	98
Ψυχοκοινωνικό ιστορικό δραστών	100
Οικογενειακό ιστορικό	100
Ιστορικό εκπαίδευσης	100
Εργασιακό ιστορικό	100
Κοινωνικό ιστορικό	101
Κοινωνικές δεξιότητες	101
Σεξουαλική ταυτότητα δραστών	102
Σεξουαλικό ιστορικό	102
Ερωτικές σχέσεις	103
Σεξουαλική προτίμηση και σεξουαλική διέγερση	104
Ειδικές ψυχολογικές παράμετροι που χαρακτηρίζουν τα άτομα που καταδικάστηκαν για βιασμό	104
Άρνηση και έλλειψη αντίληψης ή/και ανάληψης ευθύνης	104
Διαστρεβλώσεις της γνωσιακής διεργασίας	105
Έλλειψη ενσυναίσθησης	106

Ψυχιατρική εκτίμηση	106
Διάγνωση άξονα I	106
Διάγνωση άξονα II	107
Συννοσηρότητα με παραφιλίες	107
Συννοσηρότητα με μη σεξουαλική επιθετικότητα	107
Εκτίμηση δραστών	108
Κλινική συνέντευξη	108
Ψυχομετρικές κλίμακες	109
Βιολογική εκτίμηση	109

8. ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΡΟΦΕΣ 111

Το εγκεφαλικό κύκλωμα στην επιθετικότητα	111
Το νευροβιολογικό μοντέλο της επιθετικότητας	112
Ανδρογόνα και σεξουαλική συμπεριφορά	112
Ανδρογόνα και επιθετική συμπεριφορά	114
Ανδρογόνα και σεξουαλική επιθετικότητα	117
Ο άξονας υποθάλαμος-υπόφυση-γονάδες	118
Το νευροδιαβιβαστικό σύστημα	121
Αλληλεπίδραση συστημάτων και σεξουαλική επιθετικότητα	123

9. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ-ΠΡΟΛΗΨΗ 127

Φαρμακευτική αντιμετώπιση σεξουαλικής επιθετικότητας	127
Ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση σεξουαλικής επιθετικότητας	133
Συμπεριφορικές τεχνικές	133
Γνωσιακές τεχνικές	137
Θεραπευτική αντιμετώπιση δραστών παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης	139
Έγκαιρη ανίχνευση δραστών παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης	142
Δυνατότητες πρώιμης ανίχνευσης δραστών με τη μέθοδο της φαλλομετρίας	144
Δυνατότητες πρώιμης ανίχνευσης δραστών με τη μέτρηση του χρόνου παρακολούθησης διαφανειών ερωτικού περιεχομένου	145

Προγράμματα σεξουαλικών δραστηριοτήτων στις φυλακές	146
Κοινωνικά προγράμματα σε δράστες υπό δικαστική επιτήρηση	148
Αποτελεσματικότητα θεραπευτικών επιλογών και πρόγνωση υποτροπής	150
Θεραπευτικές προσεγγίσεις στα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης	151
Κοινωνικά προγράμματα πρόληψης	152

10. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ 155

Ιστορικό της σχετικής νομοθεσίας	155
Θεραπευτική αντιμετώπιση σεξουαλικών δραστηριοτήτων	161
Νομοθεσία σεξουαλικών εγκλημάτων Ν 4619/2019: Νέος Ποινικός Κώδικας (Ισχύς από 1.7.2019)	162

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγλική βιβλιογραφία	173
Ελληνική βιβλιογραφία	175